

**การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริมและ
เครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร**

**Management according to the four foundations for accomplishment of
executives of complete supplements and cosmetic manufacturing
businesses in Samut Sakhon province**

ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร^{1*}

tapat Worapongpat ^{1*}

¹ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีภาคตะวันออกแห่งสุวรรณภูมิ

¹Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and Education
Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi (EITS)

Corresponding author's e-mail: dr.thiwat@gmail.com^{1}

Received: August 22, 2024

Revised: September 12, 2024

Accepted: October 10, 2024

บทคัดย่อ

การบริหารธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในยุคการจัดการ 4.0 นั้น ผู้บริหารจะต้องมี
ภาวะผู้นำโดยนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร
และผู้ใต้บังคับบัญชาและหากพนักงานต่างก็นำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน ก็ยิ่งจะทำให้
ประสิทธิภาพของงานสูงมากยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารธุรกิจ
ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร 2) ศึกษาเปรียบเทียบการ
บริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัด
สมุทรสาคร จำแนกตามขนาดกำลังการผลิต ได้แก่ โรงงานขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ 3) ศึกษาแนวทางในการ
ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงาม
ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือใน
การวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ โดยมีพนักงานที่ปฏิบัติงานในธุรกิจรับผลิต อาหารเสริมและ
เครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งไม่สามารถนับจำนวนประชากรได้ ดังนั้นจึงใช้วิธีการคำนวณหาขนาด

กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น 5 % ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านมีการบริหารงาน ระดับมาก คือ หลักฉันท์รักในงานที่ทำ 2) ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม โดยภาพรวมอยู่ในและรายด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน 3) ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันท์ ผู้บริหารธุรกิจ มีการประชุมวางแผนในการจัดอบรมเกี่ยวกับพัฒนาทักษะการทำงานของพนักงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดสมุทรสาครมีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารงานอย่างครบวงจร ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและการบริการที่ยอดเยี่ยม โดยการมุ่งเน้นในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเพื่อให้บริษัทสามารถแข่งขันและสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าและคู่ค้าทางธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: พุทธบริหาร, การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4, ผู้ประกอบการธุรกิจ OEM, จังหวัดสมุทรสาคร

Abstract

Successful and efficient business management in the era of management 4.0, the executives must have leadership by using the principles of the four foundations for accomplishment to develop the quality of management. They must also be good examples for their personnel and subordinates. If the employees use the principles of the four foundations for accomplishment in their work, the efficiency of their work will be higher. This research aimed to: 1. study the use of the four foundations for accomplishment in business management of executives of a complete supplement, health, and beauty manufacturing business in Samut Sakhon Province, 2. study the comparison of management based on the four foundations for accomplishment of executives of a complete supplement, health, and beauty manufacturing business in Samut Sakhon Province that they were classified by production capacity size namely small, medium, and large factories and 3. study the guidelines for promoting and developing of management based on the four foundations for accomplishment of executives of a complete supplement, health, and beauty manufacturing business in Samut Sakhon Province. This research was a mixed method of both qualitative and quantitative researches. The research instruments were questionnaires/interviews. The employees worked in complete supplements and cosmetic manufacturing businesses in Samut Sakhon Province could not be counted. Therefore, the sample size calculation method was conducted by using the calculation formula for the unknown population at a confidence level of 95% and an error tolerance of 5%. The researcher used a total of 400 samples and analyzed the data collected from the questionnaires by using the descriptive statistics including percentages, means, and standard deviations, F-test, and content analysis. The research results found that 1). management based on the principles of the four foundations for accomplishment of executives of complete supplements, health, and beauty businesses in Samut Sakhon Province, overall, at a high level, and each aspect had a high level of management namely the principle of being in love with the work being done, 2). the results of the comparison were classified by the size of production capacity of the supplement businesses, overall and in each aspect. They had no different practices

and 3) in terms of management based on the principles of four foundations for accomplishment in terms of being in love, the business executives held a meeting to plan training about the development of employees' work skills systematically. The business executives in Samut Sakhon Province applied to use the four foundations for accomplishment in their comprehensive management, which is important in creating quality products and excellent services. The company can compete and continuously impress customers and business partners by focusing on these aspects.

Keywords: Buddhist administration, management based on the four foundations for accomplishment, OEM business operators, Samut Sakhon province

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ธุรกิจรับผลิตอาหารเสริมและเครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้วยการสร้างสรรค์นวัตกรรม สินค้า และโซลูชันที่ตอบโจทย์ความต้องการที่หลากหลายของลูกค้า (Chen et al., 2024) พร้อมมุ่งมั่นขับเคลื่อนธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ตามแนวทาง ESG สร้างความเจริญก้าวหน้าในทุกสังคมและชุมชนที่เข้าไปดำเนินงานด้วย Passion ของทุกคนในองค์กร เพื่อส่งต่อ “สิ่งที่ดีกว่า” ให้ลูกค้าภายใต้คำมั่นสัญญา “Passion for Better” ท่ามกลางสภาพอากาศแปรปรวน ทรัพยากรทั่วโลกขาดแคลน และความเหลื่อมล้ำในสังคมที่กำลังขยายวงกว้างตลอดจนสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด 19 กลายเป็นวิกฤตครั้งใหญ่ ในฐานะพลเมืองของโลก ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กร ที่จะผลักดันการดำเนินงานในทุกระดับให้เติบโต (Worapongpat, 2023) ควบคู่กับสังคมที่เข้มแข็งและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน พร้อมร่วมมือกับทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อน (Environmental, Social, Governance: ESG) กรอบพัฒนาที่เป็นมาตรฐานการดำเนินธุรกิจระดับโลกสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs (Sustainable Development Goals) ของสหประชาชาติ และโมเดลเศรษฐกิจใหม่อย่างยั่งยืน ของรัฐบาลไทย (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy) ตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่ “ESG 4 Plus” เพื่อส่งมอบโลกที่น่าอยู่และยั่งยืนให้คนรุ่นต่อไป

การบริหารงานธุรกิจ (Original equipment manufacturer: OEM) คือ การผลิตผ่านผู้รับจ้างผลิตสินค้า ซึ่งปัจจุบันการจ้างผลิตมีโรงงานที่รับจ้างลักษณะจำนวนเยอะแยะมากมาย ซึ่งการทำ OEM มีรับทำตั้งแต่ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้า หาวัดถุดิบ ผลิตสินค้า และโรงงานที่เป็น OEM นอกจากจะมีความเชี่ยวชาญในงานผลิตแล้วยังมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการทำตลาดสินค้าด้วย (Zhang et al., 2024).

การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงาม ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้บริหารต้องใช้หลักธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลที่สำคัญข้อหนึ่งคือ หลักคุณธรรม ซึ่งในทางพระพุทธศาสนา พระธรรมปิฎก ได้กล่าวถึงหลักความสำเร็จ หรือการปฏิบัติธรรมตามหลักธรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในกิจการนั้น เรียกว่า อิทธิบาท (ธรรมให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา นอกจากนี้หลัก ธรรมที่ควรนำมาปฏิบัติในการบริหารงานอุตสาหกรรม กล่าวถึงหลักธรรมในการครองงาน ได้แก่ อิทธิบาท 4 ซึ่งสอดคล้องกับปราชญา ซึ่งกล่าวถึงหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหาร ได้แก่ อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ซึ่งจากจุดเน้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ประกอบกับแนวคิดของนักบริหาร สามารถสรุปเป็นแนวคิดได้ว่าหากผู้บริหารสถานศึกษานำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการบริหารงาน ก็จะทำให้ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี (ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร และ นพดน้อย นพรัตน์, 2567) ประเด็นปัญหาการวิจัยเน้นที่การดำเนินธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม และเครื่องสำอางที่ต้อง

เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรที่จำกัด และความไม่เท่าเทียมในสังคม ธุรกิจต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับแนวทาง ESG และความยั่งยืน เพื่อให้สามารถตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าได้ในระยะยาว ขณะเดียวกันยังต้องนำหลักธรรมและนวัตกรรมมาสร้างความแตกต่างในการแข่งขัน

จากความสำคัญของการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร สรุปได้ว่า การบริหารธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในยุคการจัดการ 4.0 นั้น ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำโดยนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรและผู้ได้บังคับบัญชาและหากพนักงานต่างก็นำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน ก็ยิ่งจะทำให้ประสิทธิภาพของงานสูงมากยิ่งขึ้น จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 ของ ผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารธุรกิจ การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดกำลังการผลิต ได้แก่ โรงงานขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากิจการการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร

การทบทวนวรรณกรรม

สิรินทร์ กันยาวิริยะ และคณะ (2565) พบว่า การบริหารตนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ ได้แก่ การใช้หลักธรรม เช่น ฆราวาสธรรม 4 ทิฐุธรรมมีกัถถสังวัตตนิคธรรม 4 ปาปณิกธรรม 3 และสัปปริสธรรม 7 เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำและจริยธรรม ผ่านการทำงาน โดยแนวคิดจากพระสูตรต้นตอปิฎกเน้นจิตกุศล ปัญญา เมตตา และความเพียร สร้างเครือข่ายกัลยาณมิตรในธุรกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งทางโลกและธรรม

อรรถพล เสือคำรณ (2565) ศึกษาการนำหลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานในกรมธุรกิจพลังงาน โดยเน้นฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ความรู้ และการเรียนรู้ในการทำงาน หลักอิทธิบาทธรรมที่ใช้ ได้แก่ ฉันทะ (พึงพอใจในงาน) วิริยะ (ความพากเพียร) จิตตะ (ความมุ่งมั่น) และวิมังสา (พิจารณาอย่างรอบคอบ)

จิรัตติกาล สุขสิงห์ (2565) พบว่า การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ในการพัฒนาบุคลากรมีผลต่อประสิทธิภาพงาน โดยแรงจูงใจส่งผลต่อทั้งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากรผ่านหลักฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทั้งสองกลุ่ม

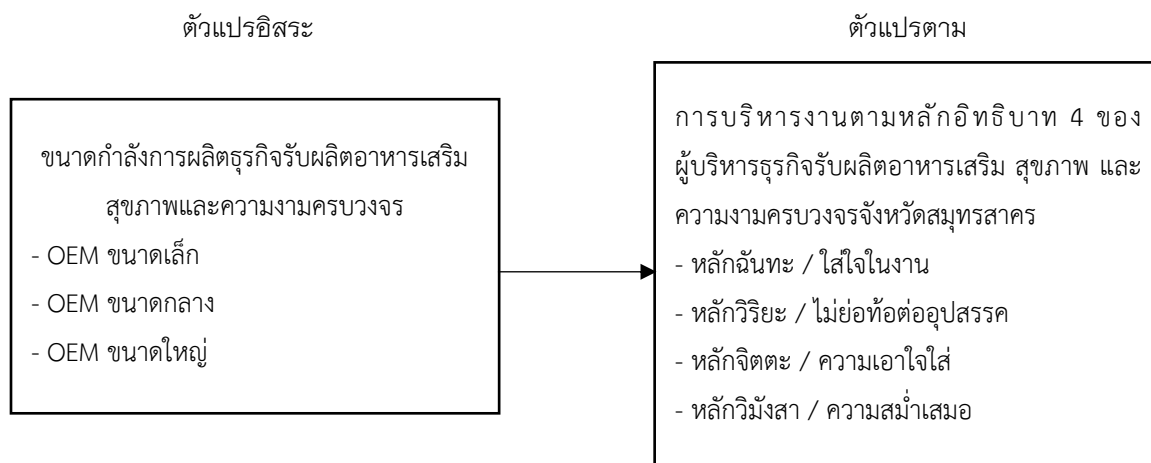
ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และอภิรดี รุ่งนภา (2566) พบว่า การบริหารบุคคลตามหลักพุทธปาปณิกสูตรในอุตสาหกรรมเย็บถุงลมยางมีการปฏิบัติสูงสุดในการประเมินผลปฏิบัติงาน การวางแผนอัตรากำลัง และการพัฒนาบุคลากร

ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และจีระภา ชาวหลวง (2566) ศึกษาการบริหารบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า พบว่า การเน้นเมตตา กรุณา มุติตา และอุเบกขาช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี

และความพึงพอใจของพนักงาน

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ ได้แก่ การนำหลักธรรม เช่น โดยเน้นภาวะผู้นำ จริยธรรม และการใช้จิตกุศล ความเพียร และการสร้างเครือข่ายกัลยาณมิตรในธุรกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทางโลก และธรรม โดยเน้นพัฒนาทักษะ ความรู้ และแรงจูงใจ พร้อมทั้งนำหลักฉันทะ (พึงพอใจในงาน) วิริยะ (พากเพียร) จิตตะ (มุ่งมั่น) และวิมังสา (พิจารณารอบคอบ) มาใช้การปฏิบัติในระดับมาก โดยแนวทางการบริหารเน้นความเที่ยงธรรม การเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างยุติธรรม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานที่ปฏิบัติงานในธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม และเครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งไม่สามารถนับจำนวนประชากรได้ ดังนั้นจึงใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร (Cochran, 1977) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น 5 % และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ .5 ขนาดของประชากรที่ต้องการเท่ากับ 385 จากกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 385 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันการผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นขณะเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling technique) โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 เดือน ตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 – 30 พฤษภาคม 2567

กลุ่มเป้าหมาย สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มสมาคมผู้ประกอบการจังหวัดสมุทรสาคร คือ กรรมการ สมาคมผู้ประกอบการจังหวัดสมุทรสาคร ที่ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ (interview) 2) แบบสอบถาม (questionnaire) และ 3) เครื่องมืออื่น ๆ โดยเฉพาะในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอริยบท 4 ของผู้บริหารในธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจรในจังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อตรวจสอบการจัดการในเชิงเปรียบเทียบ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

การปรับปรุงแบบสอบถาม แบบสอบถามถูกนำเสนอต่อที่ปรึกษาและแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อให้มีความถูกต้องและครอบคลุม

การตรวจสอบเนื้อหา แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วถูกตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง .80–1.00 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

การทดลองใช้ แบบสอบถามถูกนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด ผลการประเมินพบว่าแบบสอบถามมีอำนาจจำแนกระหว่าง .25 – .75 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามถูกประเมินด้วยวิธีของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการใช้แบบสอบถาม 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (document research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (content analysis) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติเพื่อหาค่าความแปรปรวนหรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวหรือการทดสอบค่า (F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

วัตถุประสงค์ที่ 1 การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	หลักฉันทะ / รักในงานที่ทำ	4.46	.51	มาก
2	หลักวิริยะ / ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	4.40	.64	มาก
3	หลักจิตตะ / ความเอาใจใส่	4.41	.58	มาก
4	หลักวิมังสา / ความสม่ำเสมอ	4.42	.63	มาก
โดยภาพรวม		4.42	.61	มาก

จากตาราง 1 พบว่า โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารระดับการปฏิบัติ อยู่ที่ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .61 ซึ่งแปลผลว่าอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารธุรกิจในกลุ่มนี้มีการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการธุรกิจ

วัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม ได้แก่ โรงงานขนาดเล็ก โรงงานขนาดกลาง โรงงานขนาดใหญ่ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม

การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของ ผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 4 ด้าน	ขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม					
	โรงงานขนาดเล็ก		โรงงานขนาดกลาง		โรงงานขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 หลักฉันทะ / รักในงานที่ทำ	4.44	.79	4.13	.82	4.36	.66
2 หลักวิริยะ / ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	4.31	.53	4.43	.52	4.38	.51
3 หลักจิตตะ / ความเอาใจใส่	4.36	.65	4.45	.62	4.41	.63
4 หลักวิมังสา / ความสม่ำเสมอ	4.32	.64	4.48	.63	4.44	.64
โดยภาพรวม	4.36	.66	4.37	.63	4.39	.61

จากตาราง 2 พบว่า ขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริมโรงงานขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) คือหลักจิตตะ / ความเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.36$) ขนาดกำลังการผลิตอาหารเสริมโรงงานขนาดกลางโดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) ด้านที่มีการบริหารสูงสุดคือหลักวิมังสา / ความสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.48$) ขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริมโรงงานขนาดใหญ่โดยภาพรวมมีการบริหารในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) ด้านที่มีการบริหารสูงสุด คือหลักวิมังสา / ความสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.44$)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
1	ด้านการบริหารงานตามหลักฉันท์/ รักในงานที่ทำ	ระหว่างกลุ่ม	1.52	2	.616	1.037	.215
		ภายในกลุ่ม	173.92	281	.537		
		รวม	194.35	283			
2	ด้านการบริหารงานตามหลักวิริยะ / ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	ระหว่างกลุ่ม	.032	2	.022	.331	.851
		ภายในกลุ่ม	88.2	281	.175		
		รวม	88.112	273			
3	ด้านการบริหารงานตามหลักจิตตะ / ความเอาใจใส่	ระหว่างกลุ่ม	.406	2	.167	.557	.414
		ภายในกลุ่ม	103.503	281	.294		
		รวม	17.740	273			
4	ด้านการบริหารงานตามหลักวิมังสา/ความสม่ำเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	.308	2	.115	.436	.481
		ภายในกลุ่ม	102.555	281	.299		
		รวม	103.064	283			

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดกำลังการผลิตธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร

ตาราง 4 แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาครด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านจิตตะ

ลำดับที่	การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านจิตตะ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
1	ผู้บริหารสนับสนุนให้พนักงานมีความสนใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ วิจัยพัฒนาสูตร อาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร อย่างเหมาะสม	5	32.87
	โดยภาพรวม	14	100

จากตาราง 4 พบว่า การส่งเสริมและพัฒนาศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาครด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านจิตตะ ดังนี้ ผู้บริหารสนับสนุนให้พนักงานมีความใส่ใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ วิจัยพัฒนาสูตรอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร อย่างเหมาะสมสม่ำเสมอ (ร้อยละ 32.87)

ตาราง 5 แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิมังสา

ลำดับที่	การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิมังสา	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
1	ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ควบคุม แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาสูตร ผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	6	32.47
โดยภาพรวม		19	100

จากตาราง 5 พบว่า แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิมังสา ดังนี้ ผู้บริหาร ควบคุม แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการทำงาน ทุกฝ่าย ผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 32.47)

ตาราง 6 แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิริยะ

ลำดับที่	การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิริยะ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
2	ผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร มีการดำเนินการตามแผนงานบริหารงานด้วยความขยันหมั่นเพียร	8	36.92
โดยภาพรวม		31	100

จากตาราง 6 พบว่า แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิริยะ ดังนี้ ผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร มีการดำเนินการตามแผนงานบริหารงานด้วยความขยันหมั่นเพียร (ร้อยละ 36.92)

ตาราง 7 แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากิจการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ

ลำดับที่	การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
2	ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร มีการประชุมวางแผนในการจัดอบรมเกี่ยวกับพัฒนาทักษะการทำงานของพนักงาน	23	30.01
โดยภาพรวม		87	100

จากตาราง 7 พบว่า แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากิจการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ ดังนี้ ผู้บริหารธุรกิจ มีการประชุมวางแผนในการจัดอบรมเกี่ยวกับพัฒนาทักษะการทำงานของพนักงานอย่างเป็นระบบ (ร้อยละ 30.01)

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

แนวทางการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม สุขภาพ และความงามครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า

- 1) ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ ผู้บริหารมีความเอาใจใส่ในการพัฒนาธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับการเข้าใจและการปรับปรุงตามความต้องการของตลาดและลูกค้า เพื่อสร้างความมั่นใจในผลิตภัณฑ์และบริการ
- 2) ด้านวิมังสา ความสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารและการผลิต โดยมุ่งมั่นในการรักษาคุณภาพและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง
- 3) ด้านวิริยะการจัดการต่ออุปสรรค ผู้บริหารมีการจัดการที่ดีต่ออุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกระบวนการผลิต
- 4) ด้านฉันทะ ความรักในงานที่ทำ ผู้บริหารมีความรักและความสนใจในงานที่ทำ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสูตรพิเศษและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและตลาดแนวทางการบริหารงานระบบควบคุม

คุณภาพการผลิต

เน้นการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนการผลิต เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลการบริการที่รวดเร็ว สร้างความมั่นใจในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยการให้บริการที่รวดเร็วและมีคุณภาพการคิดค้นและพัฒนาสูตรมุ่งเน้นการคิดค้นและพัฒนาสูตรใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารธุรกิจในจังหวัดสมุทรสาครมีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารงานอย่างครบวงจร ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและการบริการที่ยอดเยียม โดยการมุ่งเน้นในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเพื่อให้บริษัทสามารถแข่งขันและสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าและคู่ค้าทางธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารในธุรกิจอาหารเสริม และเครื่องสำอาง ครบวงจร ในจังหวัดสมุทรสาครอยู่ในระดับมาก โดยหลัก "ฉันทะ" หรือความรักในงานได้รับคะแนนสูงสุด ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความพึงพอใจในงานในการขับเคลื่อนธุรกิจในตลาดที่มีการแข่งขันสูง

หลัก “วิริยะ” หรือความพากเพียรได้รับการประเมินสูงรองลงมา ซึ่งให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารในการพัฒนาธุรกิจอย่างต่อเนื่อง หลัก “จิตตะ” หรือความมุ่งมั่นในการบรรลุเป้าหมายและหลัก “วิมังสา” หรือ การพิจารณาอย่างรอบคอบยังมีบทบาทสำคัญ แม้ได้รับคะแนนต่ำกว่า แต่การพิจารณาและวางแผนอย่างละเอียดช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยรวม ผู้บริหารได้ใช้หลักอริยบท 4 อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความสำเร็จและความยั่งยืนของธุรกิจในอนาคตอาหารเสริมและเครื่องสำอาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินทร์ กันยารวิริยะ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตนตามหลัก พุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ พบว่าการบริหารตนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ คือ การนำหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดน ได้แก่ พรหมวิหาร 4 ทัชชารัมมิกัตถสังวัตตนิภธรรม 4 ปาปณิกธรรม 3 และลัทธิปริยัติธรรม 7 มาพัฒนาดนให้มีภาวะผู้นำ มีจริยธรรม และคุณธรรม โดยใช้การทำงานเป็นเครื่องมือ ส่วนหลักธรรมเป็นตัวขับเคลื่อน หลักการบริหารตนในพระสูตรต้นตูปีกนั้นเน้นการสร้างเหตุอันมาซึ่งโภคทรัพย์ทั้งภายในและภายนอก คือ การมีจิตที่เป็นกุศล มีพลังปัญญา ความเมตตา และความเพียรสามารถสร้างเครือข่ายคนที่เป็นกัลยาณมิตรร่วมกัน และพัฒนาดนไปพร้อม ๆ กัน ทำให้เกิดกัลยาณมิตรที่น่าเชื่อถือในวงการธุรกิจ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางโลกและทางธรรม

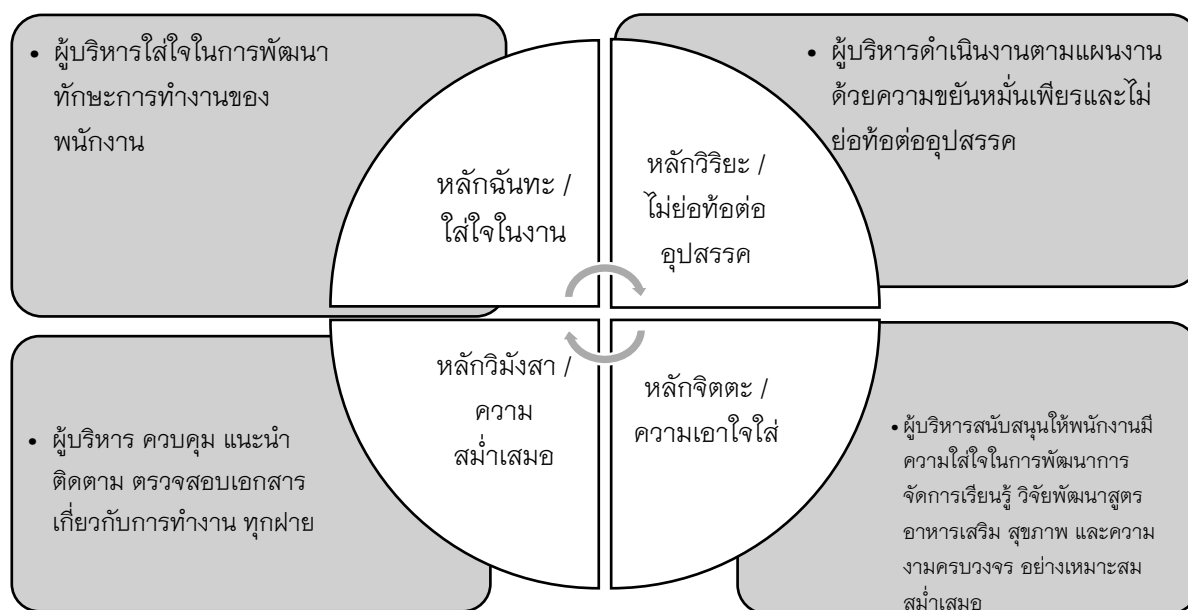
ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การบริหารงานตามหลักอริยบท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม และความงาม ครอบคลุม จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกันมากตามขนาดกำลังการผลิตของโรงงาน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักอริยบท 4 เป็นแนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ได้กับทุกขนาดขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ การเน้นการมีความรักในงาน (ฉันทะ) ความพากเพียร (วิริยะ) ความมุ่งมั่น (จิตตะ) และการพิจารณาอย่างรอบคอบ (วิมังสา) ทำให้ผู้บริหารสามารถนำหลักการเหล่านี้ไปใช้ในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นขนาดใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถพล เสือคำรณ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง อริยบทธรรมในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า การเปลี่ยนแปลง และการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่องค์กรเป็นผู้ดูแล บุคลากรถือเป็นกลไกที่สำคัญขององค์กรที่จะนำให้องค์กรก้าวไปสู่ผลสำเร็จ การที่จะทำให้อุตสาหกรรม มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องมีการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความชำนาญในสาขาอาชีพของตนเอง อีกทั้งต้องเพิ่มการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะและสามารถนำเอาความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์กรได้ และเพิ่มการพัฒนาในสายงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่การปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริม และความงาม ครอบคลุมในจังหวัดสมุทรสาคร ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารงานตามหลักอริยบท 4 โดยการสนับสนุนให้พนักงานมีความใส่ใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยพัฒนาสูตรอาหารเสริมและเครื่องสำอางอย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีบทบาทในการควบคุม แนะนำ ติดตาม และตรวจสอบเอกสาร เกี่ยวกับการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์และการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการตามแผนงานบริหารด้วยความขยันหมั่นเพียร รวมถึงการจัดประชุมและอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานของพนักงานอย่างเป็นระบบ ผลลัพธ์เหล่านี้เป็นเพราะการดำเนินงานตามหลักอริยบท 4 ช่วยส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการทำงานอย่างมีระเบียบ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร การสนับสนุนพนักงานและการติดตามผลการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างรวดเร็วและตรงตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรติติกาล สุขสิงห์ (2565) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอริยบท 4 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติ งานของบุคลากรในองค์กร พบว่า การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจึงมีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลกรในองค์กรนอกจากจะทราบถึงความต้องการและแรงจูงใจของบุคคลกรแล้ว การวางแผนทางพัฒนาประสิทธิภาพของ

บุคลากรโดยการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานจึงมีความสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในองค์กร

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษา การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิต อาหารเสริมและเครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุป ดังภาพที่ 2 ได้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริมและเครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารธุรกิจรับผลิตอาหารเสริมและเครื่องสำอาง ครบวงจร จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย หลักฉันทะ (ความรักในงาน) ได้รับการประเมินสูงสุด ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความรักและความพึงพอใจในงานเพื่อการพัฒนาธุรกิจที่ยั่งยืน หลักวิริยะ (ความพากเพียร) ชี้ให้เห็นถึงความทุ่มเทและความมุ่งมั่นในการทำงาน แม้ตลาดมีความท้าทาย หลักจิตตะ (ความมุ่งมั่น) แสดงถึงการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หลักวิมังสา (การพิจารณาอย่างรอบคอบ) ถึงแม้จะได้รับคะแนนต่ำสุด แต่ยังคงมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ โดยเน้นการบูรณาการทั้ง 4 หลักในการพัฒนาธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและแข่งขันได้ในตลาด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 โดยเฉพาะหลัก "ฉันทะ" (ความรักในงาน) มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และความสำเร็จของธุรกิจ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความรัก และความพึงพอใจในงาน เช่น การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความรักในงานสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้พนักงานรู้สึกภาคภูมิใจและพึงพอใจในสิ่งที่ทำ

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกันตามขนาดกำลังการผลิต ซึ่งอาจบ่งบอกถึงการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ จัดทำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่ใช้ได้กับทุกขนาดธุรกิจ เพื่อให้การบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 มีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพพัฒนาระบบการประเมินและติดตามผลที่สามารถปรับใช้ได้กับองค์กรทุกรูปแบบ

1.3 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุนการพัฒนาและจัดการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาสูตรอาหารเสริมอย่างเป็นระบบ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ของพนักงาน โดยการจัดอบรมและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องติดตามและประเมินผลการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าการพัฒนามีคุณภาพและตรงตามเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการบริหารงานมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและความสำเร็จของธุรกิจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรธุรกิจที่หลากหลายอุตสาหกรรม โดยควรให้ความสำคัญกับการปรับใช้หลักอิทธิบาท 4 ให้เหมาะสมกับบริบท และลักษณะเฉพาะของแต่ละองค์กร สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในธุรกิจที่มีขนาดและลักษณะต่างกัน เช่น ธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจขนาดเล็ก เพื่อค้นหาแนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพตามหลักอิทธิบาท 4 ในแต่ละบริบท

เอกสารอ้างอิง

- จิรัตติกาล สุขสิงห์. (2565). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร*, 5(1), 211-219.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และจิระภา ชาวหลวง. (2566). การบริหารงานบุคลากรตามหลักพรหมวิหารสี่ในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าในอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง. *วารสารมนุษยสังคมศิลปาสาร*, 5(2), 77-89.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และชัยมงคล พรหมกมล. (2567). คุณลักษณะผู้บริหารตามหลักพละ 4 ในงานอุตสาหกรรมฟาร์มผลิตลูกไก่ไข่ เขตพื้นที่หนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. *วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขง*, 7(1), 1-14.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และนพดนัย นพรัตน์. (2567). ทักษะการบริหารอุตสาหกรรมการก่อสร้างในศตวรรษที่ 21 ตามหลักพละ 4 ของผู้บริหารอุตสาหกรรมการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมเหมราช RIL จังหวัดระยอง. *วารสารวิทยาการจัดการการบริหารสาธารณะและเอกชน*, 2(1), 1-18.

- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และอภิรดี รุ่งนภา. (2566). การบริหารงานบุคคลตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหาร ในงานอุตสาหกรรมเย็บถุงลมนิรภัยเขตพื้นที่นิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. *วารสารสหวิทยาการและการจัดการร่วมสมัย*, 2(3), 1-17.
- สิรินทร์ กันยาริยะ, ชีสา กันยาริยะ และเมธา หริมเทพาธิป. (2565). การบริหารตนตามหลัก พุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ. *วารสารวิจัยธรรมศึกษา*, 5(2), 240-249.
- อรรถพล เลือคำารณ. (2565). อิทธิบาทธรรมในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 5(2), A15-A23.
- Chao, H. Z., Wongkumchai, T., & Worapongpat, N. (2023). Rural Digital Model for Upgrade a Rural to an Efficient Digital Society case study economic of SMEs in Urumqi China, *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 1(2), 35-55.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques* (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Worapongpat, N. (2023). Integrated Communication Marketing effect brand value Cosmetic factory in national metropolitan areas, *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 1(2), 1-17.
- Zhang J., Wongkumchai, T., Worapongpat, N. (2024). Reform of Enterprise Management Model in The Era of Digital Economy Case Study of a Chinese Exhibition Industry Company. *Art and Science Great Mekong Subregion Research Journal Khon Kaen University*, 31(2), 54-69.